Nr. 44. Kraków, Sobota 6 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014	Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru 5000 Mkp.	Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.	Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

W Berlinie na razie radzą

Kruche podstawy Stresemanna — Przed posiedzeniem Reichstagu — Rozłam wśród stronnictw

Berlin, 6 października. Sytuacja do tej pory pozostaje niewyjaśniona. Fermenty w łonie koalicji rządowej są coraz większe tak, że przyszłość gabinetu i dyktatury Stresemanna w ciemnych przedstawia się barwach. Do tej pory toczą się obrady przed posiedzeniem Reichstagu, gdzie nastąpić ma rozstrzygnięcie. Gdyby Reichstag nie udzielił Stresemannowi pełnomocnictw, mówią o rozwiązaniu Reichstagu i dyktaturze bez gabinetu. Nazwiska przyszłego dyktatora nie wymieniają.

Berlin, 6 października. Biuro Wolffa donosi: Na wniosek partji demokratycznej postawiony wczoraj na konferencji przywódców stronnictw u kanclerza, zebrali się wieczorem przywódcy stronnictw wraz z rzeczoznawcami na posiedzenie, w którem wziął także udział minister pracy. Na posiedzeniu tem obradowano nad sprawą czasu pracy. Demokraci są zdania, że nie mogą ponosić odpowiedzialności wobec narodu, o ile nie będzie przedsięwziętą jeszcze jedna próba załatwienia konfliktu. Na wczoraj wieczór zapowiedziane było następnie posiedzenie przywódców stronnictw oraz konferencja przywódców z kanclerzem, na której miano ustalić, czy w sobotę w południe ma się odbyć posiedzenie Reichstagu.

Berlin. 6 października. **Reichstag zbiera się dziś o godzinie 2-giej popołudniu na posiedzenie. Na porządku dziennym znajduje się oświadczenie kanclerza. Nie jest wykluczone, że zapowiedziane na godzinę drugą posiedzenie Reichstagu będzie na kilka godzin odroczone.**

Berlin. 6 października. Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia znajdują się oprócz dekalaracji rządowej następujące sprawy: Wnioski komunistów i nacjonalistów niemieckich o zniesienie stanu wyjątkowego, pierwsze i drugie czytanie ustawy o specjalnych pełnomocnictwach dla kanclerza. Pierwsze czytanie ustwy w przedmiocie ustawy w przedmiocie stworzenia banku walutowego.

Rozłam w partji ludowej

Wiedeń, 6 października. „Neues Wiener Journal“ donosi z Berlina, że zanosi się na rozłam w łonie niemieckiej partji ludowej. Przeciwieństwa między prawem skrzydłem stronnictwa, do którego należą przedstawiciele wielkiego przemysłu ze Stinnesem na czele. a grupą umiarkowaną zaostrzyły się do tego stopnia, że należy się liczyć z secesją przedstawicieli wielkiego przemysłu. Nie jest prawdopodobnem, aby secesjoniści przyłączyli się do niemiecko-narodowych, utworzą oni raczej osobną grupę.

Komuniści za rozwiązaniem Reichstagu

Berlin, 6 października. Frakcja komunistyczna zgłosiła do parlamentu wniosek o rozwiązanie Reichstagu.

O dopuszczenie komunistów do rządu

Wiedeń, 6 października. „Arbeiter Zeitung“ donosi z Berlina: W związku z uchwałą organizacji socjalno-demokratycznej w Saksonji, aby dopuścić komunistów do udziału w rządzie, jeżeli uznają oni konstytucję, oświadcza centrala komunistyczna w Berlinie, że komuniści zamierzają wstąpić do rządu w Saksonji i w Turyngji, aby bronić robotników przed faszyzmem.

Odezwa nacjonalistów

Berlni, 6 października. Dzienniki prawicowe zamieszczają dzisiaj oświadczenie niemiecko-narodowej partji ludowej o konieczności położenia kresu waśniom partyjnym. Oświadczenie głosi: Po wszystkich klęskach lat ostatnich można osiągnąć polepszenie sytuacji tylko przez zasadniczą zmianę polityki. Kwestja bytu Niemiec może być rozwiązana tylko przez stanowcze i silne skupienie wszystkich zdrowych sił narodu niemieckiego dokoła sztandaru narodowego.

Nadzieje

Berlini, 6 października. Zdaniem dzienników, rokowania o przywrócenie wielkiej koalicji stronnictw zdają się przybierać pomyślny obrót.

O dyktatora finansowego

Berlin, 6 października. W kołach parlamentarnych słychać, że w miejsce ministra skarbu Hilferdinga wejdzie jako kierownik ministerstwa skarbu prawdopodobnie dyrektor darmstadzkiego banku narodowego Schacht.

Hilferding pozostanie w gabinecie

Wiedeń, 6 października. „Neue Freie Presse“ donosi z Berlina, że Hilferding ustąpi wprawdzie ze stanowiska ministra skarbu, wstąpi jednakże do gabinetu wielkiej koalicji, jako minister odbudowy.

Aljanci przeciw przedłużeniu dnia pracy w Niemczech

Wiedeń, 6 października. „Neues Wiener Journal“ donosi z Berlina, jakoby nadeszła tam wiadomość, iż państwa zachodnie nie godzą się z planem rządu niemieckiego przedłużenia dnia pracy. Kraje przemysłowe a w szczególności Anglja nie godzą się z tem, aby Niemcy pod ochroną dyktatury wojskowej zniosły 8-godzinny dzień pracy i ułatwiły w ten sposób konkurencję przemysłu niemieckiego na rynkach światowych.

Chleb w Berlinie 44 miljonów marek

Berlin, 6 października. WBK. Z powodu ponownej dużej zwyżki walut zagranicznych podniosły się wczoraj bardzo znacznie ceny artykułów żywnościowych. Chleb nierejonowany kosztuje dzisiaj 44 miljony marek, jajo 15 miljonów, cetnar metryczny brykietów kosztuje 246 miljonów m. Podwyższone zostały także opłaty pocztowe. Opłata pocztowa za pocztówkę wynosi 1 miljon marek za list 5 miljonów m. Ubranie można było wczoraj dostać w Berlinie za 15 miljardów marek.

Francja wzmacnia załogi wojskowe w Ruhrze

Paryż, 6 października. Paryskie koła rządowe śledzą z natężoną uwagą wypadki, rozgrywające się w Berlinie. Jak krytycznie osądza Paryż sytuację, świadczy fakt, iż rząd francuski zamierza wzmocnić załogi koalicyjne na obsadzonem terytorjum. Oburzenie w Paryżu wywołało zwłaszcza rozporządzenie dyktatora Bawarji Kahra, głoszące, iż każdy obywatel niemiecki, wspomagający wojska okupacyjne, karany będzie ciężkiem więzieniem, a nawet śmiercią.

Co dalej?

Kraków, 6 października.

Z dnia na dzień pogarsza się położenie. Niemal co godzinę napływają coraz nowsze ogłoszenia, komunikaty, zarządzenia o podwyżce cen — z giełdy przynoszą ciągle informacje o dalszej zwyżce — a depesze grożą coraz większą możliwością wybuchu generalnego strajku urzędników państwowych z powodu odmownego stanowiska rządu wobec ich postulatów.

Akordy stają się coraz burzliwsze, odzywają się z coraz to większą siłą.

Rozpaczliwe narzekania goszczą w każdym niemal domu mieszczańskim — rodziny urzędnicze i robotnicze stają niezaopatrzone wobec nadchodzącej zimy, bezbronne wobec szalejącej spekulacji. Co dalej?

Rząd naradza się nad sytuacją zagraniczną, i zmianami w administracji sądownictwa — a sejm i senat na wywczasach...

Jak długo trwać będzie jeszcze to „dolce far niente“? — czy aż do chwili, kiedy istotnie nie pozostanie nic innego, jak tylko bierne przypatrywanie się konsekwencjom szalejącej obecnie orgji?

Zwołać sejm, zastanowić się nad katastrofalnem położeniem, usunąć dyletantów, prowadzących państwo nad przepaście, i zarządzić środki obronne — gdyż jutro może być już zapóźno, jutro nie będzie już nad czem radzić.

Nie wolno nam zapomnąć, że znajdujemy się w wyjątkowem położeniu geograficznem, że sąsiadujemy na większej linji naszych granic z Niemcami, w których chaos coraz bardziej się wzmaga i które wkrótce może nie będą mogły zapanować nad rewoltą zgłodniałych tłumów. Musimy być silni, przygotowani a przedewszystkiem niezdezorganizowani własnym chaosem.

Dziś jest jeszcze sytuacja tego rodzaju, iż można nad nią zapanować, można powstrzymać groźne następstwa dotychczasowej nieudolności, można nadać wypadkom określony kierunek...

Pospieszcie się zatem, panowie...

(w. l.)

Marka polska w Zurychu: 0·0007

DOLAR	W Warszawie ofic.:	530.000
	W Krakowie w trans.:	

Rozwój kursów na giełdzie krakowskiej w bież. tygodniu

Kraków, od poniedziałku 1 października do piątku 5 października

AKCJE	Tranzakcje w tysiącach marek 1/X	5/X
P. T. H. I—V em.	100—112	220—165-180
„Impex“	2.5—2.8	3.25—2.7
„Pharma“ (B. Jawornicki)	130—155	215—200
„Polski Glob“	9	20—18
Żegluga Polska	26—28	32—38
Zieleniewski I—IV em.	2525—2700	4100-3700 3850
Warsz. Parowozy I—III em.	130—136	200—160
H. Cegielski, Poznań I—IX	165—170	275—225
„Trzebinia“ I—VI em.	205—220	290—265
Portland Cem. Szczakowa		
Górka	3000	5000
Siersza	1450—1650	2800—2700
Tepege	825—870	1650-1250-1400
Polska Nafta	115—135	200—175
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	280—290	ex
Strug		
Syndykat Kosz., Kraków		
Tłuszcze Trzebinia		
„Krakus“ I—VI em.	200—230	350—310
Porcelana Ćmielów	235—360	500—465
Fabr. cukru w Chodorowie	1125—1250	19.5—1700
Elektr. Siersza I—IV em.	78—80	130—100
S. W. Niemojowski	185	195
Bank Przemysłowy I-VIII	120—130	220—185-200
Ziemski Bank Kredyt.	49	70—60—65
Powszechny Bank Kredyt.	34.5—36.5	45—40—42

Kraków, 6 października. Zakończony wczoraj tydzień giełdowy obfitował w niespodzianki. Wprawdzie już z końcem przeszłego tygodnia pojawiły się jaskółki, zwiastujące silną haussę na rynku efektów, jednakże spekulacja, zdetonowana kilkutygodniową baissą akcyj, nie kwapiła się zbytnio do angażowania na rynku papierów, i uwzględniała w silnej mierze rynek pieniężny. „Godzina przeznaczeń“ wybiła dopiero z początkiem tygodnia bieżącego dla akcyj. Zaczęło się w poniedziałek od zwyżki jeszcze wprawdzie nieśmiałej, ale już wyraźnej we wtorek akcje rozpoczęły emocjonującą gonitwę za kursem dolara. Kulminacyjny punkt osiągnęła haussa akcyj we czwartek. — W piątek, utartym na giełdzie zwyczajem, ujawniła się zniżka, która uważaną jest za przejściową. Już dzisiaj w prywatnych obrotach akcjami w Warszawie, Krakowie i Lwowie widocznem jest wzmocnienie tendencji.

Ostateczny bilans zakończonego wczoraj tygodnia giełdowego przedstawia się następująco: Papiery nienotowane oficjalnie w pierwszym rzędzie „Gazy“ i Jaworzno zyskały w ciągu tego tygodnia na kursie około 70%, Chybi około 30%.

Z papierów notowanych najpoważniejszą zwyżkę wykazują papiery arbitrażowe: Zieleniewski, Siersza i Górka. Zieleniewski zyskał 50%, Siersza 60%. Górka 70%. Z lżejszych efektów najwięcej zyskały na kursie z akcyj handlowych P. T. H. z akcyj przemysłowych Cegielski, Trzebinia, Żelazo, Parowozy; z akcyj bankowych: Przemysłowy, Ziemski, Kredytowy.

Mimo dość znacznej zwyżki efekty dalekie są jeszcze od osiągnięcia parytetu dolarowego. — W tym samym bowiem czasie, w którym akcje podniosły się przeciętnie o 50 do 70%, waluty poszły w górę o mniejwięcej 120%. Należy zatem oczekiwać, że nadchodzący tydzień przyniesie dalszą znaczną zwyżkę akcyj, która trwać będzie nawet po ewentualnem wstrzymaniu spadku marki polskiej tak długo, dopóki akcje nie osiągną parytetu walutowego.

Z drugiej strony nie są wykluczone duże niespodzianki na rynku pieniężnym. Ogólnie spodziewanem jest załamanie się kursu dolara w związku z zapowiedzią wpłynięcia jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca znaczniejszych ilości wysokocennych walut i dewiz uzyskanych z eksportu.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 6 października. Waluty: Dolary 530.000. — Czeki: Belgja 26.800, Berlin 0.008, Holandja 208.500, Londyn 2,416.500—2.416.000, Nowy Jork 530.000, Paryż 30.150, Praga 15.715, Szwajcarja 94.900, Wiedeń 7.50, Włochy 23.960.

Wielkie przemówienie doradcy finansowego dla Polski przed wyjazdem z Anglji

P. Young wierzy w poprawę sytuacji w Polsce

Londyn, 6 października. Przed wyjazdem do Polski poseł Hilton Young wypowiedział na wielkim wiecu w swoim okręgu wyborczym Norwich mowę polityczną na temat odbudowy Europy, jako nieodzownego czynnika ekonomicznej równowagi Anglji. Przechodząc do swojej wizyty w Polsce, powiedział Hilton Young między innemi co następuje: Mojem zdaniem, żaden poseł parlamentarny nie powinien oddalać się ze swego posterunku bez bardzo ważnych powodów, nie poinformowawszy swoich wyborców, dlaczego to czyni i nie wybadawszy ich opinji, czy zgadzają się z nim, że tak uczynić powinien. Powody, dla których będę nieobecny na początku przyszłej sesji są następujące: **Rzeczpospolita Polska posiada wszelkie widoki przyszłego dobrobytu, jestem pewny, że wszyscy liberałowie ożywieni są sympatjami dla tego dzielnego narodu, który w umiłowaniu niepodległości przetrwał zwycięsko stopięćdziesiąt lat obcej tyranji i prześladowań.** Kilka miesięcy temu nasz prezydent ministrów był łaskaw oświadczyć mi, że jego zdaniem, mógłbym oddać pewne usługi państwu polskiemu, gdybym przyjął zaproszenie, które rząd polski wystosował do posiadających odpowiednie kwalifikacje Anglików, aby odwiedzić Polskę i służyć rządowi polskiemu radami co do planu reform finansowych, które rząd ten zamierzył. **Wykonanie tego zadania wymaga blisko 2-miesięcznej nieobecności** Otrzymawszy taką propozycję czułem, że jeżeli mógłbym dać pewną pomoc, byłoby błędem gdybym odmówił, ponieważ obowiązkiem każdego jest uczynić wszystko możliwe, aby dopomódz tak dzielnemu narodowi i **ponieważ dobrobyt Polski** najściślej związany jest z dobrobytem naszego własnego kraju. Czułem, że obowiązkiem moim jest uczynić wszystko, co leży w mojej mocy, aby doprowadzić stosunki przemysłowe i finansowe w Europie wschodniej z powrotem do zdrowego stanu. Zapytuję Panów dzisiaj, czy uważacie, że czynię słusznie. Sądzę, że nagół mam słuszność decydując się poświęcić dwa miesiące dla celu, do którego mnie powołano. Burzliwymi oklaskami zebranie wyraziło posłowi Youngowi swoje uznanie. Wieczorem poseł Hilton wyjechał do Warszawy.

Co słychać nowego?

Rewizje u spekulantów tytoniowych

Podczas śledztwa przeciwko nieuczciwym spekulantom, wywożącym różne artyuły, wpadli wywiadowcy Lotnej Brygady Wywozowej na ślady malwersacji tytoniowych, a mianowicie magazynowania ze względu na oczekiwaną podwyżkę cen. Podczas dochodzeń wykryto pochowane wyroby tytoniowe w ryżnych skrytkach mieszkania trafikanta Maurycego Hilfsteina, zam. róg ul. Wolskiej i Smoleńska, gdzie znaleziono 344 pudełek papierosów szportów, damskich, sfinksów, 332 paczek tytoniu, dwa pudełka cygar, 118 pudełek sacharyny, niektóre wyroby tytoniowe pochodzą jeszcze z roku 1922. W kiosku Jakóba Steiera przy ul. Dietla znaleziono 217 pudełek papierosów szport damskie, prezydenty, sfinksy, egipskie, oraz papierosy przemycane z Niemiec, nadto 51 dolarów, 50 koron czeskich, 110 koron austrjackich.

Wybuch strajku kolejowego

Kraków, 6 października.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż dziś o godzinie 2 popołudniu wybuchł w krakowskiej dyrekcji kolejowej strajk pracowników kolejowych. Strajk objął warstaty kolejowe i cały personal pomocniczy. Wedle informacyj nadchodzących do tej pory strajk rozszerza się na wszystkie miejscowości w okręgu krakowskiej dyrekcji kolejowej. Od godziny 2-giej nie odszedł z Krakowa żaden pociąg.

O wybuchu strajku zaalarmowano syrenami, które po godzinie 2-giej dały się słyszeć z warsztatów kolejowych.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

—o—

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 6 października. Otwarcie giełdy g. 10: Berlin 0.000.000 80 Holandja 219 65, N. York 558 3/4, Londyn 25.47, Paryż 33 25, Medjolan 25.25, Praga 16.55, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.57, Belgrad 6.47, Sofja 5.46, Warszawa 0.0007, Wiedeń 0.0078 5/8, Austr. kor. stempl. 0.0079.

Zurych, 6 października. Zamknięcie giełdy: Berlin 0.000.000.85, Holandja 219 3/4, Nowy Jork 559, Londyn 25.47, Paryż 33.10, Medjolan 25.20, Bruksela —, Praga 16.50, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.57, Belgrad 6.45, Sofja 5.45, Warszawa 0.0007, Wiedeń 0.0078 5/8, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Nowy York, 5 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 4½%. Przekaz na Londyn 456.600. Przekaz na Londyn na 60 dni 452.75. Przekaz na Paryż —— Przekaz na Amsterdam 39.27. Przekaz na Kopenhagę 17.60. Przekaz na Pragę 2.98. Przekaz na Berlin 0.000000.20 w płaceniu, 0.000000.21 w żądaniu.

Praga, 5 października. Dewizy. Amsterdam 13.63. Berlin —.—. Chrystiania 545. Kopenhaga 613. Sztokholm 919. Zurych 618.50. Londyn 156.50. Nowy York 34.50. Wiedeń 480. Marka niemiecka —.—. Marka polska —.—

Paryż, 5 października. Weksle. Niemcy 0000003 i 3 czwarte. Ameryka 16.81 i pół. Belgja 84.70. Anglja 76.66 i pół. Holandja 660 i 1 czwarta. Włochy 75.70. Szwajcarja —.—. Hiszpanja —.—. Bukareszt 780. Praga 49.40. Wiedeń 23.50. Sztokholm 465.

Londyn, 5 października. Paryż 76.20. Belgja 90.80. Szwajcarja 25.48. Holandja 11.59 i pół. Nowy York 456.50. Hiszpanja 33.62 i pół. Włochy 101.12. Niemcy 2,230,000.000. Wiedeń 322.500. Bukareszt 985.

Amsterdam, 5 października. Dewizy: Londyn 11.59 i trzy czwarte, Paryż 15.15, Szwajcarja 45.52 i pół, Wiedeń 00035 i trzy czwarte, Kopenhaga 45.00, Sztokholm 67.50, Chrystianja 40.00, Nowy Jork 254.50, Bruksela 12.80, Madryt 34.55, Włochy 11.45, Praga 752—755, Helsingfors 675—685.

Kopenhaga, 5 października. **Czeki: Londyn 25.72, Nowy Jork 570, Paryż 33.75, Antwerpja 28.50, Zurych 101.25, Amsterdam 222.50, Sztokholm 149.90, Chrystianja 89.00, Helsingfors 15.20, Praga 16.75, Rzym 25.60.**

Giełdy towarowe

Nowy Jork, 6 października. srebro krajowe —, srebro zagraniczne 63 i siedm ósmych, miedź elektrolitowa 13 i jedna ósma, cyna 42.75, żelazo 23.25, ołów 6.27, blacha 5.62.

Giełda zbożowa: pszenica czarwona zimowa loko 120 i pół, pszenica twarda zimowa loko 123, kukurudza loko 114, mąka spring wheate claers 525—575, farcht zbożowy na kontynent 11 centów, fracht zbożowy do Anglji 2 szylingi.

Nowy Jork, 5 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 35.000, dowóz wewnątrz kraju 34.000, wywóz do Anglji — wywóz na kontynent —, targ miejscowy middling 29.60. Tendencja chętna.

Targ terminowy: październik 28.70, listopad 28.51, grudzień 28.43, styczeń 27.93. marzec 27.91, maj 27.93, lipiec 27.25.

Nowy Orlean, 5 października. Targ bawełny. Targ miesjcowy middlingg 28.50.

Targ terminowy: październik 27.93, grudzień 27.80, styczeń 27.70, marzec 27.75. maj 27.10.

Brema, 5 października. Targ bawełny. Fully middling good colour and stople loko za 1 kg., notowane w zamknięciu 543.280 000.

Spokój w Bułgarji

Sofja, 6 października. Wobec stłumienia rozruchów, sprowokowanych przez komunistów, rząd postanowił uchylić stan oblężenia w całem państwie, z wyjątkiem okręgów Sofja, Polowdin, Widyn, Stara Zagora i Wraca, gdzie stan oblężenia ma potrwać jeszcze kilka dni.

KRONIKA

WYJAZD POLSKICH INŻYNIERÓW DO SZWECJI. Na zaproszenie szwedzkiego związku eksporterów wyruszyła dziś do Szwecji wycieczka polska inżynierów, mająca za zadanie zapoznanie się z wytwórczością przemysłową Szwecji i zbadanie, o ile przemysł szwedzki może zaopatrywać Polskę w artykuły techniczne, sprowadzane dotychczas z Niemiec. Wycieczce przewodniczy inżynier Henryk Karpiński.

URZĘDNICY CYWILNI M. S. WOJSK. ZA STRAJKIEM URZĘDNICZYM. Dnia 3 bm. o godz. 6.30 wiecz. odbyło się zebranie czł. koła urzędników cywilnych M. S. Wojsk.

W trakcie dyskusji, jaka się rozwinęła na temat poszczególnych punktów sprawozdania, wyłoniła się kwestja stanowiska, jakie urzędnicy cywilni M. S. Wojsk. zająć mają w razie odrzucenia postulatów, wysuniętych przez zjazd delegatów.

Uchwalono wniosek następujący:

„Walne zebranie członków koła urz. cyw. M. S. Wojsk. upoważnia delegatów koła na nadzwyczajny zjazd delegatów urz państw. w d. 6 b. m. do poparcia strajku w razie nieuwzględnienia postulatów, wyrażonych w uchwale zjazdu z d. 23 ub. m."

NOWA USTAWA PRASOWA. Na jednem z ostatnich posiedzeń rada ministrów rozpatrywała projekt nowej ustawy prasowej, która m. i. ma ujednostajnić przepisy prasowe dla wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej. Po dokonaniu szeregu poprawek projekt ten niebawem złożony ma być do laski marszałkowskiej.

Według wiadomości przez nas posiadanych, projekt ten w stosunku do współczesnych zadań i wymagań prasy pozostawia wiele do życzenia.

FINLANDCZYCY W WARSZAWIE. Delegacja policji fińskiej złożyła w dniu wczorajszym wizytę głównemu komendantowi policji, Borzęckiemu. Finlandczycy zaznajomili się z organizacją naszej służby bezpieczeństwa. Wczoraj zwiedzała wycieczka miasto.

ILOŚĆ POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH. Rzeczpospolita polska posiada, według ostatniego zestawienia urzędowego 69 placówek zagranicznych.

ZJAZD LEKARZY-CHIRURGÓW. W Poznaniu otwarto wczoraj 20-ty z rzędu zjazd lekarzy chirurgów z całej Rzeczypospolitej. Przemówienie powitalne wygłosił prezes Stowarzyszenia chirurgów polskich, prof. Dr. Sawicki z Warszawy. — Zjazd potrwa trzy dni.

CO MOŻNA ZNALEŹĆ U STRÓŻKI. Katarzyna Grzywa, lat 40, stróżka domu przy ul. Pawiej l. 10 została przytrzymana za nabywanie rzeczy, pochodzących z kradzieży. Podczas rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu Grzywowej znaleziono i zakwestjonowano znaczną ilość materji, płótna, sienniki, prześcieradła i koce, które to przedmioty będą pochodziły prawdopodobnie z kradzieży na szkodę Czerwonego Krzyża lub Towarzystwa I. M. C. A. Oprócz tego znaleziono znaczną ilość naczynia kuchennego marki „Sfinks" nowego, 33 żarówek do lamp elektrycznych, jak również mufek i kołnierz z białego baranka oraz mufek perski. Rzeczy powyższe można rozpoznać w biurach Policji przy ul. Kanoniczej l. 24 w godzinach od 10 do 12 i od 4 popoł. do 6 wieczór.

KRADZIEŻE. Dnia wczorajszego została popełniona kradzież pasa transmisyjnego w tartaku parowym „Buk" w Dąbiu wartości 3,000.000 mkp.

Franciszkowi Mączce, zam. przy pl. Szczepańskim l. 7 skradziono ze zamkniętego przedpokoju kurtkę, podszytą barankami, wartości 5 miljonów mkp.

„PROCES ROZWODOWY PANI B." W „BAGATELI". Dziś (sobota) dwa przedstawienia popołudniu po zniżonych cenach, po raz ostatni grana będzie niezrównana komedja Sidney'a Garrick'a p. t. „Proces rozwodowy". — W niedzielę popołudniu po zniżonych cenach ukaże się po raz ostatni „Nieprzyjaciółka". Dziś (sobota) po raz 8 grana będzie znakomita sztuka K. Mere p. t. „Obłęd" (La vertige). „Obłęd" grany będzie jeszcze tylko dziś, jutro i w poniedziałek, we wtorek wchodzi na repertuar „Bagateli" komedja Przybylskiego pt. „Wicek i Wacek".

OPERA I OPERETKA. Dziś w sobotę i jutro w niedzielę po poł. „Ostatni walc" z współudziałem najlepszych sił zespołu. Niebawem operetka ta będzie musiała ustąpić miejsca innej nowości, do której przygotowania przystąpiono. W niedzielę wieczór „Zamarłe oczy" w najlepsze obsadzie. — W próbach opera Rubinsteina „Demon".

KWARTET SZWAJCARSKI przybył wczoraj do naszego miasta i wystąpi nieodwołalnie w niedzielę 7 bm.

EGON PETRI koncertuje u nas w niedzielę d. 14 bm.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

FANTASTYCZNE KURSA DOLAROWE W BERLINIE. Z Berlina donoszą: Pomimo wiadomości o formowaniu nowego gabinetu rzeszy i zniesieniu w Niemczech szeregu ministerstw, kurs dolara wynosił dziś o godzinie 10 rano w płaceniu 520 miljonów marek, a w Londynie 540 miljonów marek i ujawniał w dalszym ciągu tendencję mocniejszą. Tak więc przed rozpoczęciem giełdy obracano dolarami po 500 miljonów marek, pod koniec zaś giełdy podskoczył kurs dolara do 670 miljonów. Po giełdzie notowano dolara 660 miljonów, zaś na pojutrze 685 miljonów marek. Kurs marki polskiej wynosił wczoraj 104.000, czeki na Warszawę 90.000 marek. Urzędowo notowano markę polską na giełdzie 112.000 w płaceniu i 113.000 w żądaniu.

1 MARKA NIEMIECKA ZŁOTA 66,900.000 MAREK PAPIEROWYCH. Na czas od 6 do 9 października ustalona została wartość 1 marki niem. złotej na 66 miljonów 900 tysięcy marek papierowych.

Z GIEŁDY DRZEWNEJ. Ceny za metr sześcienny w tysiącach marek polskich loko stacja załadowania: dąb fornierowy —3,500, dąb na wyroby — 2.000, deski dębowe stolarskie — 3,500, kloce sosnowe od 25 c" i wyżej — 1,500, sosna eksportowa 3,000, osika na zapałki — 1,700, świerk papierówka — 900, slipry wyrobionej 3,500, olcha na wyroby od 25 c" i wyżej 1,000, brzoza na wyroby od 25 c" i wyżej 800, deski trzy czwarte × 12 m., pięć czwartych c" 1", 2", 3", 4" — 3,000, słupy telegraficzne od 8 do 10 m. od 12 c" do 18 c" — 1.900, opał w szczapach za metr zwyczajny 300, — stemple kopalniane —1,000, kopa szprych dla stelmachów — 150, kopa dzwon na koła 200, kopa bindry miary angielskiej 240 c" — 350, kubik tembry wyrobionej miara angielska — 300, kopa klepki memelskiej — 700, kopa dyszli dla stelmachów —, bali eksportowych I klasy sosna 4,000, bali eksportowych sosnowe II kl. —.

KIOSK POLSKI NA WYSTAWIE W HOLANDJI. Z Hagi donoszą: Kiosk polski, urządzony staraniem konsulatu polskiego przy udziale banków w Utrechcie „przedstawia się również dobrze, jak wszystkie inne cudzoziemskie kioski oficjalne, z których oprócz polskiego, były jeszcze francuski, belgijski, norweski, duński z islandzkim i meksykański. Kiosk polski odwiedziło wielu kupców holenderskich, którzy zwrócili się z konkretnemi propozycjami. Importerzy tutejsi interesują się polskimi artykułami, tak tekstylnymi, jak i chemikaljami, meblami, stalą, szpagatem, zapałkami oraz innemi wyrobami polskiemi, których potrzebują kolonje holenderskie. Możliwości dla polskiego eksportu są ogromne.

WIEDEŃSKIE TARGI w roku 1924 ustalone zostały na czas od 9 do 15 marca 1924. Jak ostatnie targi wiedeńskie, tak i te związane będą z targami w Lipsku.

NIEPOMYŚLNE HOROSKOPY RUMUŃSKIEGO TARGU ZBOŻOWEGO. Rumuński targ zbożowy i jego możność eksportowa zostały tego roku zagrożone wskutek pomyślnych zbiorów światowych. Ceny na rumuńskim targu przewyższają parytet światowy i niemożliwem jest ich uzyskanie. Rolnicy rumuńscy nie mogą jednak czekać dogodniejszej konjunktury, a to z powodu braku gotówki spowodowanej zarówno deflacyjną polityką rządu rumuńskiego, jak i wskutek przeprowadzenia reformy rolnej. Między rolników zostało ostatnio rozparcelowane 4,542.964 hektarów, a rolnikom brak pieniędzy na spłacanie rat.

HANDEL GRANICZNY Z ROSJĄ SOWIECKĄ. W celu uniknięcia wprowadzania pod płaszczykiem handlu niepożądanej agitacji, wybudowano w swoim czasie na samej granicy polsko-sowieckiej na Wołyniu hale targowe, do których wpuszczeni są kupcy ze strony sowieckiej Między innymi hale takie są również w Ostrogu. Jak nas informują, kupcy polscy w bardzo nieznacznej ilości mają dostęp do tych hal, zajętych przeważnie przez elment, jak się okazuje dość niedbale sprawdzony. Kupcy polscy zwracają się do władz ze skargami na panujące w tak ważnym punkcie stosunki.

KRYZYS PIENIĘŻNY W JUGOSŁAWJI. W dalszym ciągu trwa w Jugosławji kryzys pieniężny. Narodna Banka w dalszym ciągu nie zamierza powiększyć obiegu banknotów. Pożyczka dolarowa państwa poza pierwszą, dawno już skonstruowaną ratą, nie przynosi na razie żadnych wpływów. Na rzecz tej pożyczki przemysł obciążony jest od 20 do 30 prc. W związku z tem życie gospodarcze doznało w swym rozwoju pewnego zahamowania. Posiadacze pieniędzy rzadko inwestują je w produkcyjne przedsiębiorstwa, lecz używają na transakcje spekulacyjne. Jak donosi „Correspondez der Boricute aus des neuen Staaten", brak gotówki w znacznym stopniu jest skutkiem finansowej polityki rządu który mimo stabilizowanej waluty i mimo, że obieg banknotów jest stosunkowo mniejszy, niż przed wojną, wzbrania się podwyższać emisję banknotów. Prócz tego wrócce zaczną obowiązywać podwyższone od 2 do 5 razy podatki. Od 15 września obowiązuje także podwyższona taryfa towarowa. Wynikiem tego stanu rzeczy jest nadmierne wzrastanie w cenie wszelkich wartości realnych, co hamuje produkcję i zmniejsza pewność rynku pieniężnego.

Z RYNKÓW TOWAROWYCH

NOWY CENNIK OBUWIA. Zgodnie z porozumieniem cechu szewców warszawskich z oddziałem walki z lichwą komisarjatu rządu, cenniki wszystkich kategoryj obuwia podwyższone zostały: chromowe o 50 prc., gemzowe o 80 prc., i lakierowane o 70 prc. Ostatnią pozycję udało się obniżyć o 10 prc., albowiem szewcy żądali podwyżki w tym wypadku o 80 prc. Nowy cennik będzie obowiązywał od dnia 5 października.

I tak w sklepach pierwszej kategorji sprzedającej obuwie wytworne, ustalono: za parę chromowych kamaszy męskich czarnych 2,700.000 mkp.; gemzowych 2,850.000 mkp., lakierowych 3,500.000 mkp.. Długie buty zwykłe chromowe czarne 5,000.000, długie buty kolorowe z angielskiej skóry 3 miljony. Buciki damskie, wysokie czarne 3,200.000, box sportowe najlepsze 3,600.000, lakierowe półbuciki 3,400.000, pantofelki gemzowe 2,700.000. W sklepach, należących do drugiej kategorji: męskie chromowe czarne 1,950.000 mkp., gemzowe 2,250.000, lakierowe zamszowe 2.550.000 mkp. Długie buty chromowe czarne 3,500.000 mkp., kolorowe 3,600.000, damskie chromowe czarne wysokie buciki 1,800.000, gemzowe 2,250,000 półbuciki gemzowe 1,560.000, lakierowe gemzowe 2,200.000 mkp. W sklepach trzeciej kateg.: kamasze męskie chromowe czarne 1,350.000, gemzowe 1,500 tysięcy, lakierowe 1,600.000, długie buty chromowe czarne 2,300.000, kolorowe 2,400.000. Damskie buciki chromowe czarne 1,200.000, gemzowe 1,350.000, półbuciki chromowe 1 miljon, gemzowe 1,200.000, pantofelki lakierowe 1,350.000 marek.

Nowiny w kilku wierszach

Warszawa, 6 października. Dyrektor głównego urzędu statystycznego, Buzek bawi wraz z naczelnikiem wydziału statystyki państwowej w Brukseli na 15 sesji międzynarodowego instytutu statystycznego. Przedmiotem obrad jest sprawa ujednostajnienia statystyki finansów wszystkich państw świata.

Warszawa, 6 października. Na wczorajszej radzie ministrów zapadła uchwała, podwyższająca w znaczny sposób tak zwane godzinowe, to znaczy wynagrodzenie, pobierane przez drużyny parowozowe i kondutorskie w czasie pełnienia przez nie służby, względnie trwania przez nie w pogotowiu służbowem.

Warszawa, 6 październikа. Ministerstwo robót publicznych opracowuje obecnie projekt kanału spławnego prowadzącego z zagłębia węglowego na północ od Wisły pod Toruniem. Kanał ów będzie miał połączenie z Warszawą i z Wartą.

Warszawa, 6 października. Zwrócone projekty ustawy uposażeniowej i emerytalnej zostaną według wszelkiego prawdopodobieństwa załatwione przez Sejm w pierwszych dniach jesiennej sesji, to jest zaraz po dniu 9 października.

NADESŁANE

ROZMAITOŚCI

DUMAS I KOMORNIK. Autor „Trzech muszkieterów“ żywił szczególną, uzasadnioną częstemi ich odwiedzinami — niechęć do komorników. Gdy pewnego dnia zgłosiła się do niego żona concerge'a po składkę 10 fr. na wieniec dla zmarłego komornika, który mieszkał w tym samym domu, Dumas odparł: „Oto franków dwadzieścia — proszę pochować odrazu dwóch komorników“.

PROMIENIE SŁOŃCA WYWOŁUJĄ WYBUCH. W Dannes Caniers, gdzie podczas wojny mieścił się jeden z głównych składów amunicji armji brytańskiej, robotnik, który zajęty był przy wysyłaniu amunicji tej, po zawarciu pokoju, przechował sporą ilość materjałów wybuchowych w swoim ogrodzie, bez dostatecznego pokrycia ich warstwą ziemi. Skutkiem działania słońca nastąpił wybuch, który zburzył dom ogrodnika oraz trzy domy sąsiednie, nadto zaś zniszczone zostały dachy i okna na znacznej przestrzeni dokoła.

MIMOWOLNY HUMOR. Rada municypalna pewnego miasta w północnych Włoszech, miasta rodzinnego jednego z b. prezesów gabinetu, zaciętego wroga Mussoliniego, pragnąc dać temu ostatniemu dowód lojalności i zerwania z dawną polityką, powzięła jednomyślnie uchwałę, postanawiającą „wyznaczyć dla uczczenia wielkości Włoch dożywotnią pensję w sumie 1000 lirów rocznie — matce nieznanego żołnierza“.

Niezbadane bywają drogi mimowolnego humoru.

STREJK MODYSTEK PARYSKICH. W Paryżu wybuchł strejk modystek: Powodem jest złe wynagrodzenie. Modystka, pracująca do siedmiu lat w swym zawodzie zarabiała tylko 337 franków, to znaczy 112 franków przedwojennych. Ministerstwo robót publicznych wmieszało się w ten konflikt i ma nadzieję go uśmierzyć.

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)
Sobota popoł.: „Tragedja dzieci“, wieczór: „Grochowy wieniec“.
Niedziela godz. 11 przed poł.: Teatr marjonetek, godz. 3.30 po poł.: „Okna“, wiecz. godz. 7.30: „Grochowy wieniec“.

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Sobota popoł.: „Proces rozwodowy Pani B.“ (ceny zniżone). — wieczór: „Obłęd“.
Niedziela popoł.: „Nieprzyjaciółka“ (ceny zniżone), wieczór: „Obłęd“.

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7½)
Sobota: „Ostatni walc“.
Niedziela popoł.: „Ostatni walc“, wieczór: „Zamarłe oczy“.

STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)
Niedziela: Kwartet szwajcarski“.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.